

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ A NEJLEPŠÍ ČESKÝ TÝDENÍK NA ADĚ

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN R. 1893. ROČNÍK 47.

OMAHA, NEBR., DNE 24. ŘÍJNA (OCTOBER) 1917.

ČÍSLO 14.

OBRÁZKOVÝ DOPROVOD K SOUČASNÝM UDÁLOSTEM.

1. — Vylasovaní muži z Washingtonu, ubírající se do tábora Meade, nesou heslo: "Budou prvním mužem, který překročí Rýn." 2. — Elizabeth Flynnová, organizátorka Průmyslových Dělníků Světa, a narehnička a podněčovačka stávek, jež zadržena byla na velkou záruku pro podvratnou práci. 3. — Francouzské vojsko v první linii zákopu, připravené přejít k útoku na daný signál.

RUSKÉ VÁLČNÉ LODSTVO PRO- NIKLO KRIVOLAKÝMI PRŮPLAVY ZÁLIVU ŘÍZSKÉHO DO BEZPEČÍ

Berlín osnamuje, že ruské loďstvo zmizelo směrem severním.—Vrak válečné lodi Sláva nalezen spolu se čtyřmi jinými zmařenými bitevními loděmi ruskými.

PRUDKÝ DÉLOSTŘELECKÝ BOJ NA ZÁPADNÍ FRONTĚ

Angličtí námořní vzduchoplavci bombardovali přístav Ostende. — Útoky německé pěchoty v Champagne byly odraženy. — Obnovení bojů v Africe. — Parlament v Petrohradě.

Petrohrad, 22. října. — Rustim počalo se dostati všechny své lodí s výjimkou pozorovacích elementů z Moon průlivu bez ztrát a v přesném pořádku, dle úřední zprávy, vydané námořním odborem. Zpráva tato praví, že ostrovy Oesel a Moon definitivně přišly do rukou Němců, ale že vojenské operace na ostrově Dago jsou stěžovány topografickým stavem, zvláště bažinatou půdou.

Londýn, 22. října. — Ruské loďstvo ze zálivu Řízkého nastoupilo cestu směrem severním ze zálivu Řízkého, nepochybně v úmyslu pokusiti se o uniknutí skrze krivolaké průplavy a bludiště ostrovů, ležící mezi nimi a zálivem Finským, anebo je možná, že ruská flotila, ačkoliv mnohem podružnější v dělech a potuném, vyplula z chráněných vod, kam se uchýlila v minulém týdnu, aby svedla bitvu s dreadnaughty a jinými plavidly, tvořícími německé loďstvo.

Oznámení o vyplutí flotily je obsaženo v poslední německé úřední zprávě, která praví, že Rusové ponechali za sebou bitevní loď Sláva, která byla potopena ve střední bitvě a čtyři další lodě, které vjely na měřinu od té doby, kdy námořní aktivity v zálivu Řízkém byly zahájeny. Má se za to, že Rusové spíše pokoušeli se uniknouti, než svésti bitvu, a cílem jejich je nepochybně Reval, ruská pevnost, nalézající se v zálivu Finském, v severním Estonsku.

Mezitím Němci zmocnili se úplně ostrova Dago, ležícího v jihozápadním vjezdu do zálivu Finského, a také ostrova Seihland, nalézajícího se mezi Moon ostrovem a pobřežím Estonska v zálivu Finském. Několik set zajatců bylo vzato na Dago ostrově.

Angličtí námořní vzduchoplavci značně bombardovali přístav Ostende v Belgii, kterého je používáno za německou ponorkovou základnu. Berlínská úřední zpráva praví, že četné domy ve městě byly poškozeny střelami z námořních děl.

Na bitevní frontě v Belgii značná dělostřelecká činnost na straně Angličanů a Francouzů pokračuje s Němci, odpovídajícími vytrvalé na tento oheň z různých sekcí. V Champagne, nedaleko hory Cornillet, a ve výšce u Verdunu Němci podnikli značné prudké útoky pěchotou proti Francouzům západně od hory Cornillet, ale byli odraženi.

K prudkým bojům došlo také mezi Italy a Rakusy v krajině Tridentka a podél Julijské fronty na rakousko-italském jevišti válečném a mezi spojenci a teutonskými spojenci v Macedonii.

Stěžně také ve východní Africe došlo k obnovení bojů mezi anglickým a německým vojskem, v kterých Němci poraženi byli nedaleko Nyengo. Později ale Němci vrátili se do boje a dle posledních zpráv, bitva je v proudu. Obe strany utrpěly značné ztráty, když zpráva poslána byla do Londýna.

Přípravný parlament byl zahájen v Petrohradě. Premier Keren-

ský přednesl zahajovací řeč a bylo mu značně aplaudováno, když prohlásil, že Rusko, přes to, že přeje si míru, nikdy neskloní svou hlavu před násilím. "Musíme bojovati jen abychom zachránili svoji zemi," premier připojil mezi obnovením aplausem. Jenom Bolševici a krajní radikálové nepodíleli se na tomto aplausu.

Německý císař, dokončiv svojí návštěvu v Cařihradě, nalézá se na zpáteční cestě do Berlína, kde v pondělí bude se podílet při oslavě narozenin císařovny. Očekává se, že císař navštíví některé ponorkové základny, kde nedávno došlo k projevům nespokojenosti a vzpouře a po té odeběře se na Helgoland. Očekává se, že také bude jednat s předními státníky o politické situaci, která v poslední době stala se akutní.

Bulhaři obávají se smrti při zajetí nepřitelem.

Londýn, 22. října. — Jako důkaz, že Němci snažili se namluvit Bulharům, že budou utrazení, jestliže dostanou se do zajetí Angličanů, následující výtažek z dopisu anglického důstojníka na soľunské frontě uveřejněn byl v časopise Daily Telegram: "Když jsme se zmocnili sedesáti Bulharů při nedávném útoku, nebožáci byli velice ustrašení. Dva anebo tři z nich pokoušeli se utopit v tůni, zatím co ostatní klesli na kolena, číníce znamení kříže a čekatíce na hodnutí bodákem anebo něco ještě horšího. Jeden z nich byl pravým sportem, udržel si hlavu vztyčenu a učinil pokus o útek a málem byl by byl střešen. Když ale viděl, že jeho snaha je marnou, sklonil pušku a vzdal se důstojníku. Vedle tohoto důstojníka anglický voják stál pozorně pro případ nějakého nového úskoku na straně Bulhara a poslednějším, máje jej za vraha pro sebe ustanoveného, dramatickým gestem hodil hlavou a rozhalil prsa. Roztrhl svou košili obojíma rukama a po té postavil se proti vojákovi, máje za to, že tento čeká na důstojníkovy rozkazy, aby jej usmrtil. Anglický voják rychle zmírnil napjetí. Vytáhl z kapsy tabolku s cigaretami a nabídl jednu Bulharovi. Až do tohoto okamžiku Bulhar byl statečným jako lev, ale nabídka cigarety místo usmrcení bajonetem byla náhlou změnou jeho vylídek. — Poklesl k zemi, třesa se a nejspíš sehopen zapáliti si cigaretu, kterou voják držel pro něho připravenou."

Bývalý král Konstantin je nemocen.

Paříž, 22. října. — Curyšská depeše časopisu Matinu praví, že stará rána bývalého řeckého krále Konstantina se opět otevřela a že operace na něm provedena byla v Sauebruské klinice v Curychu. Jeho stav se považuje za vážný. Dvě operace byly provedeny na bývalém řeckém králi, ale žádná z nich neměla v důsledku zahojení se rány. Proslýchalo se, že rána způsobena byla bodnutím, ale pověsti tyto byly přepeny.

Den otevřeného boje je blízky.

Paříž, 22. října. — Válka na západní frontě vyvinula novou fási a pravděpodobně poslední. Boji zde jsou nyní tak rozdílné od oněch v roce 1914 a 1915, jak jen mohou být. Nejdříve jednalo se o otevřený boj, když Němci přehrnali se přes Belgii a Francii. Přítak pak přišly boje zákopové, které se pomalu vyvíjely, až zmocnění se jednoho zákopu stalo se operací tak velkou jako Waterloo. Nyní ale možno viděti téměř boje v otevřeném krajině s nepřitelem, provádějším jakýsi druh boje zabíhající vojů a dojde-li k plnému rozvinutí tohoto druhu válčení, pak znamenati to může prudký ústup. Jenom náhlé přeručení nepřátelství může zabrániti vztápní opony v tomto tříaktovém dramatu kaiserově. Od té doby, co korunní princ nesetkal se se zdem u Verdunu, Němci neodvážili se skutečnou ofensivu na západní frontě provésti. Od bitvy na Somme Němci nalézali se otevřeně v defenzivě a přítomné metody jsou důsledkem Hindenburgovy snahy, aby se udržel. Bitvy na řece Somme byly serií útoků ných operací, jichž důsledkem bylo zmocnění se systému zákopů, který byl pravým bludištěm operních příkopů a tunelů. Po tak dlouho, dokud Hindenburg měl za to, že je sehopen prolomiti linii spojenců, pokračoval v tomto zákopovém vedení války. Udržoval svoje první linie plně mužstva. Dsetitisíce tohoto vojska byly usmrceny, nežli si uvědomil, že ztrácí svoji sílu. Hindenburg poté zopakoval se hlouběji, v mnohých případech třicet až padesát stop pod zemí. Ale jeho mužstvo přesto zuřalo jako myši v pastích, když angličtí vojáci počali vrhati bomby do otvorů výkopů anebo výbušiny po téměř kolmých schodech. V střílnách v prvních liniích, kde Hindenburg udržoval svoje vojska druh podle druhu k odražení útoku, střely spojenců rubaly celé setniny. Zatím co velký německý taktik chyboval, anglická a francouzská děla híměla a bludiště německých zákopů stalo se troskami. Posledně Hindenburg uznal svůj chyb. Musí od té chvíle vésti defenzivní válku. Po té přišla bitva na Menin cestě, kde nový elonny oheň, užívaný Angličany zmocnil Němce jakýkoliv odpor. — Děsť střel zdolal všechno. Často tento elonny oheň zničil německá vojska, chystající se k protiútku, dříve než nastup zahájila. Takové je bojování dnes. Nyní má Hindenburg tah.

Dva nictelé a devět obchodních lodí ztraceno.

Londýn, 22. října. — Dva německí záškodníci napadli a potopili jedenáct lodí v Severním moři ve středu. Dvě anglické torpédové lodice, provázající obchodní lodě, nalézaly se mezi zničenými lodmi. Tři obchodní lodě unikly během akce. Úřední oznámení anglické válečné úřadovny praví, že zničenými torpédovými lodicemi byly Mary Rose a Strong Bow a mezi zničenými obchodními lodmi nalézalo se pět norských, tři švédské a jedna dánská, jež potopeny byly bez výstrahy. Třicet Norvěžanů bylo zachráněno patrolními lodicemi. Německé záškodní lodě byly silně vyzbjrojeny a jevíly tužbu po uniknutí dříve, než práce jejich mohla být přeručena anglickými námořními silami, praví úřední oznámení, a nečinily žádného pokusu o zachránění mužstva potopených torpédoborů.

Německé knihy nejsou závadné.

Lincoln, Neb., 22. října. — Zpráva, vypracovaná zvláštním výborem, jmenovaným státní obranou radou pro přehlídnutí 1,200 knih v třiceti německých knihovnicích, patřících státní knihovní komisi, sděluje, že v prohlédnutých knihách nebylo nalezeno nic závadného. S výjimkou několika knih je možno všechny ostatní nechat v oběhu.

Američtí vojáci ve Francii kupují bondy Svobody.

Paříž, 22. října. — Američtí vojáci ve Francii konají nejenom svoji práci v zákopech, ale předcházejí také dobrým příkladem občanstvu doma v kupování bondů svobody. Několik milionů dolarů bylo již jimi upsanó. V některých pěších setnách každý řadový voják a důstojník upsal se na jeden anebo více bondů. Mezi jednotlivými jednotkami vedena byla soutěž, která z nich více upíše. Generál Pershing vydal zvláštní rozkaz dne, v kterém vyzýval mužstvo, aby konalo svoji vlasteneckou povinnost a hojně na pájčku se upisovalo.

ČTYŘI ZEPPELLINY ZNICENY BYLI PŘI NÁJEZDU VE FRANCII

Zeppelinovy vzducholoďi potkala největší pohroma ve válce. — Vracely se z Anglie.

Paříž, 22. října. — Německou Zeppelinovou flotilu potkala největší pohroma ve válce. Mělo se zprvu za to, že návštěva Zeppelinů ve Francii byla neodvratným nájezdem a prvním krokem k splnění hrozby, učiněné v depesí německé bezdrátové telegrafie, že bylo rozhodnuto zničiti Paříž za odplaty za francouzské vzduchoplavecké nájezdy na německá města, ale nyní všeobecně má se za to, že těchto osm Zeppelinů, z nichž čtyři byli zničeny anebo lapeny, vracely se z Anglie a ztratily cestu v mlze. Nepochybně též přeručeno bylo s nimi spojení bezdrátovou telegrafii.

Zápisní kniha Zeppelinů, který lapen byl neporušen, ukazuje, že byl v Anglii a zajatci z ostatních třech vzducholoďi to potvrzují. — Jeden ze zajatých mužů prohlašuje, že nedostatek gasolinu přinutil stroj k sestupu. Nájezd tento prohlašován je francouzskými pozorovateli za důkaz, že aeroplany jsou mocnějšími než Zeppelin.

Jeden odborník prohlašuje, že již minuly dny, kdy Zeppelinové byli sehopen bombardovati města bez obav před jinými létadly. Nálle obrázení se Němců k říditelným lodím při nájezdech je vysvětlováno okolností, že tyto vzducholoďi patřily k novému typu, který byl budován, jak bylo dříve oznámeno, při jezeře Konstantinském. Žádná zpráva nebyla dosud získána o tom, že by byla způsobena nějaká škoda těmito Zeppelinovými v Francii.

Ze čtyřech ztracených Zeppelinů dva byly zničený a dva byly přinuceny k sestupu. Dva poškozené Zeppelin pod útokem aviatiků a protivzduchoplaveckých strážů sestoupily v Saone údolí a byly přinuceny k sestupu v okolí Seisteron na Baisses Alpách. — Mužstvo, zapálišví vzducholoďi pokusilo se uniknouti, ale bylo zajato. První Zeppelin, jež sražen byl k zemi, padl u St. Clement.

RUSTÍ DÉLNÍCI A VO- JÁCI PRO VRÁCENÍ KOLONIÍ KAISEROVI

Delegáti na pařížskou konferenci vyzváni, aby pracovali pro neutralisaci Panamy a Suez.

Petrohrad, 22. října. — Ruský mírový program, jak vypracován byl výkonným výborem rady dělnických a vojenských delegátů ve formě instálcei pro bývalého ministra práce, Skobeleva, svého delegáta do konference v Paříži, sestává z 15 článků, kryjících všechny záležitosti od Panamy až k Persii. Článek 11. žádá "neutralisaci Panamského průplavu" a článek 9. vrácení všech kolonií Německu.

Program ústředního výkonného výboru rady dělnických a vojenských delegátů je následující:

1. Vykližení Němci Ruska a autonomie pro Polsko, Litevsko a lotyšské provincie.
2. Autonomie pro tureckou Armenii.
3. Rozhodnutí otázky Elzaska a Lotrinska plebiscitem; hlasování má být provedeno místními civilními autoritami po odstranění vojsk obou válečných skupin.
4. Obnovení Belgie k jich původnímu pomezí a odškodnění za ztráty z mezinárodního fondu.
5. Obnovení Srbska a Černé Hory s podobným odškodněním. Srbsku má se dostati přístupu k Adriatickému moři, Bosna a Hercegovina mají být autonomními.
6. Balkánské distrikty, o které vede se spor, mají získati dočasnou autonomii, která má být následována plebiscitem.
7. Rumunsko má být obnoveno ku svým původním hranicím na podmínce, že povolí Dobružii autonomii a povolí stejná práva židům.
8. Autonomie pro italské provincie v Rakousku, jež má být následována plebiscitem.
9. Vrácení všech kolonií Německu.
10. Zuovuobnovení Řecka a Persie.
11. Neutralisace všech úžin, vedoucích k vnitřním mořím a také Suezského a Panamského průplavu. Svoboda plavby pro obchodní lodě. Zrušení práva torpédovotí obchodní loďstvo v čase válečném.
12. Všichni válku vedoucí mají se vzdáti válečných kontribucí a náhrad v jakékoliv formě, ale peníze, obětované na vydržování zajatců a všechny kontribuce, vymanáhané v průběhu války, mají být vráceny.
13. Obchodní smlouvy nemají být založeny na mírových smlouvách; každá země může jednat neodvisle s ohledem na obchodní svou zásadu.
14. Podmínky míru měly být stanoveny na mírovém kongrese, sestávajícím z delegátů, volených lidem a potvrzených parlamentem. Diplomaty nesmí uzavíratí tajné smlouvy, které jsou proti právnímu lidu a v důsledku toho neplatné.
15. Pozvolné odzbrojení na souši i moři a zřízení vojenského systému.

Hrabě Tarnowski polským výběrem za premiera.

Kodaň, 22. října. — Lvovská depeše praví, že hrabě Tarnowski z Tarnowa, bývalý rakousko-uherský vyslanec ve Spojených Státech, byl navržen Poláky jako jediný jejich kandidát pro úřad premiera nového polského království, kterýžto úřad má být obsazen právě jmenovanou regenturou. Němci ale staví se proti kandidatuře hraběte Tarnowského.